

prinesemo v prihodnji številki »Učit. Tovariša«, ker članka danes iz tehniških ozirov nismo mogli uvrstiti.

— Ljubljanska specialiteta. Po odredbi ministrstva prosvete sme biti zaposleno učitelstvo v Ljubljani na obrtno nadaljevalnih šolah samo do 8 ur tedensko. Ta odredba velja pa samo za Ljubljano in noben drug kraj v državi. Druge »bonitete« ki so bile v odloku bivše prosvetne uprave je ministrstvo razveljavilo in s tem rešilo ljubljansko učitelstvo komata ki so mu ga hoteli naprtili.

— Doba proračunov: šolska lekarna 350 Din (plus poština), Kosmos učila za mehaniko 46 RM, elektrotehniko 26 RM, optiko 22 RM, kemijo 46 RM (1 RM. približno 13,50 Din). V podrobni prodaji je vse približno 25% dražje, zato naročajte le potom Učiteljskega konvikta (šol. upravič.) v Cerkhah pri Kranju. (Shranite ker težko odgovarjam na mnogobrojna vprašanja!)

— Članski izkazi. Doslej so poslala izpolnjene članske izkaznice sledeča okr. učit. dr.: črnomeljsko, kamniško, krško, svetolenartsko in ormoško. Ostala društva posnemaite!

— Zapuščanje službenega kraja prepovedano! K dopisu tov. Lajovica pripominjamo, da je izdal prosvetni inspektor g. dr. Lončar odlok prav v tem smislu, ki biča več službenih potrešk med nimi tudi zadevno sledeče: »Nerednost ki se onaža, je ta, da se učne osebe oziroma državni uradniki ne drže vedno točno svojih uradnih ur in se oddaljujejo iz kraja službovanja brez dovolitve pristojnega starešine ali brez nunega ufeme-henega razloga, s čimer greše proti čl. 103. urad. zakona. Izvedel sem, da se oddaljujejo celo nekateri starešine za več dni, ne da bi to naznanili prosvetnemu oddelku ki ne ve kje je dotični uradnik, da bi ga morebiti potreboval sam ali bi ga potrebovale stranke. Posebno se je razpasa ta navada pri ženskem učitelstvu, da vsak trenutek zapušča svoj službeni kraj. Tudi glede tega je izdal po razpisu predsednika ministrskega sveta veliki župan ljubljanske oblasti pod S. br. 328 z dne 12. avgusta 1926 primerno okrožnico. Zato naročam ravnateljstvom in upraviteljstvom, da opozore sebi podretno učitelstvo oziroma uradništvo na čl. 103. urad. zakona in na niem postopajo.«

— Ljubljanska okolica. Tovarišice in tovariše ki so v tem šolskem letu bili premeščeni v okraj Ljubljana-okolica, prosim, da mi primerno javijo svoj vstop v okrajno učiteljsko društvo radi rednega in točnega poslovanja, kajti neprijavljenih se ne bo smatralo za člane društva. Istotako naprošam tudi one tovariše in tovarišice, ki so bili premeščeni iz našega okraja da mi javijo svoj odhod iz kraja in poravnajo članarino (od 1. januarja do 1. septembra t. l. 120 Din) da ne bo nepotrebnih teriatev. — **Predsednik**

— Š Obveznosti iz prejšnjih let. Radi številnih reklamacij na računovodstvo delegacije ministrstva financ kakor tudi na naše poverništvo sporočamo, da je računovodstvo po nalogu ministrstva zaprosilo na podlagi poslanih priznanj pri ministrstvu za kredit po paritiji 55. t. i. za obveznosti iz prejšnjih let. Ko bo ministrstvo dovolilo te kredite, tedaj bo računovodstvo takoj nakazalo vsakemu kar mu pristaja. Do tedaj je pa vsaka reklamacija brez pomena.

— K vprašanju učiteljev-vojakov. Ker se je to zlo začelo, upravičeno bičati iz naše oblasti po tov. Vaudj ter se da vsled tega lahko sklepati da zadenejo v zadnji številki omenjeni očitki »Križevca« pota po odsluženju kadrskega rokamariborsko prosvetno upravo, zato podajam resnici na ljubo sledeče pojasnilo, katero sem prejel na merodajnem mestu. Mariborsko prosvetno upravo ne zadene pri zavlačevanju namestitve po doslužbenem kadrskem roku nobena krivda in tudi ne ministrstvo, ker obe oblasti poslušeta pri takih prilikah kolikor je sploh naihitrejše poslovanje možno pri današnjem načinu uprave. Radi zavlačitve leži največ krivda pri računovodstvu delegacije ministrstva financ v Ljubljani kjer traja 2—4 tedne, predno se akt vrne Deloma pa so krivi učitelji-vojaki sami ker ne vložijo prošni takoj ampak često šele po več tednih pa vrnitvi. Sploh pa bo treba iskati potov in načinov, da se spravi odsluženje vojaške službe v sklad tako, da pri tem ne bo drela šola. Tako se pogosto kličejo učitelji na orožne vaje med šolskim letom, da si nam laikom čisto ni evidentna neobhodna potreba. Da smo pa učitelji-vojaki imeli že od nekda posebne »privilegije« pred tovariši nevo-

jaki in, pred tovarišicami to je pa itak znano. Vseh teh »privilegijev« se menda ne bode možno nikoli znebiti, pač pa vsaj naihitrejše omiliti.

— Šola Sv. Florijan pri Rogatcu je lahko vzrled višje organiziranin in v boljših krajevnih razmerah se nahajajočim šolam kako je treba podpirati lastne gospodarske institucije. Naročila je 40 ročnih zemljevidov svoje kulturne skupine in za vse tri razrede državne urbe ter še druge publikacije »Učit. doma«. Ko bi imeli v polovico takih šol in kmalu bi se dvignil »Učit. dom«!

— Značilna statistika. »Učit. dom« v Mariboru je razposlal meseca maja vsem šolam izricico »Šola v nebesih«, ki stane samo 4,50 Din. Od 824 šol je knjižico vrnilo 61 šol, do danes plačalo 355, knjižice pa ni vrnilo in tudi malenkostnega zneska ne poravnalo še 408 šol. To dejstvo ni posebno razveselivo, ker je znesek tako malenkosten da ga zmore vsaka šola, če le upraviteli hoče.

— Dlački dom v Beogradu se zgradi v najkrajšem času, ker posamezne šole prispevajo po 500—1000 Din. za Učiteljski konvikt v Ljubljani, sta pa priredili šolske igre le dve šoli, posamezniki se pa pritožujejo celo nad reklamo za društveno gospodarsko akcijo. In konvikt naj se dvigne!

— Florijan Rozman. Ta blaga učiteljska duša se je preselila 21. septembra 1926, na boljši svet, v starosti 75 let, Florijan Rozman je bil rojen v Smedniku pri Kranju, Nižjo gimnazijo je dovršil v imenovanem mestu učiteljskega na leta 1873 v Ljubljani. Učiteljeval je v Postojni in nazadnje v Krškem kjer mu je bil izročen leto za letom III. razred osnovne šole, ki jo je vodil g. Jurij Adiešič. Rozman je učiteljeval 37 let, upokojen je bil 16 let. Kot učitelj se je odlikoval z veliko zvestobo do učiteljskega poklica: učiteljskemu stanu je bil skozi in skozi zvest. Izurien je bil v rokotvornih spretnostih. V tem oziru je mladino rad vebal. Z mladino je imel vobče veliko potrpljenja. Lahko se reče, da je bil v tej točki premehega značaja. Če je živa mladina razrajalala jej ni to preveč zameril svojih rahlost je opravičeval s tem, da je mladini potrebna tudi »pljučna telovadba«. Rainki je sodeloval rad pri vseh uradnih in neuradnih učiteljskih skupščinah pa se ni nikdar sllil v ospredje. Kot narodnik in molčeč pristaš napredne stranke je sodeloval pri raznih narodnih prireditvah. Ko je svoje dni pešala Čitalnica v Krškem je on pri njej vztrajal uredil nieno knjižnico in jo na ta in drug način rešil, da ni usahnila. Na enak način je obvaroval Kmetijsko podružnico in jo rešil pogube. Rozman je bil tudi v neki dobi starosta Sokola. Na to odlično mesto je bil tako ponosen da se je dal slikati le nekaj dni pred smrtjo (na meščanskem učitelju Stiplovskeu) v sokolski onremi. Naš dobri Florijan je bil tudi zvest član okrajne posojilnice v Krškem katero je tudi kot vlagatelj podpiral: bil je tudi dober gospodar. Kupil si je posestva in jih z dobičkom zopet prodal: do smrti si je pa pridržal lično hišico katero je znal leno negovati. Mučila ga je dolgo let bolna noga. Kakor je bilo celo njegovo življenje mirno, tako blaga je bila tudi njegova smrt. Vsi smo ga ljubili in radi imeli; težko ga bodedo pogrešali. Tolaži nas pa misel, da »vidimo se nad zvezdami«. Privoročamo ga vsem tovarišem v blaz spomin, ker je bil v resnici nežnega in ponižnega značaja, ker so se na niem izpolnile besede nemškega pesnika: »Willst Du selber kein Ganzes sein, so füg Dich als dienendes Glied dem Ganzen an.

Ivan Lapajne.

— »Prosvetni Glasnik«. Kakor smo poučenj je »Prosvetni Glasnik«, službeno glasilo ministrstva, že izšel, niso ga pa naročili vsi okraji.

— Poročilo o celibatu učitellic. Nekateri listi so prinesli vest o zopetni uvedbi prošnje za možitev učitellic z utemeljitvijo, da se učitellice poroče svoiemu stanu neprimerno itd. in specielno, da se to dogaja v Sloveniji. Upravičene so bile ozlovoljene tovarišice nad temi poročili ker ne gre, da bi radi poedinih slučajev trnel neled vseh učitellic. Tudi se to ni dogajalo samo v Sloveniji. Kakor smo doznali, so dali navedenemu odloku povod več službeni ozirj, ki trpe pri možitvi učtellic z neučitelji in uradniki — posebno pa pri namestitvah — kakor na moralna spodtlika s katero je naše dnevno časopise vrzlo še večjo senco na vse učitellice.

— Namestitve novincev. Namestitvev novincev se vsako leto zavleče. Vse godrnja! Šolski upravitelji, ker nima-

dovolnega števila učitelstva na šolah; starši, ker njihovi otroci nimajo rednega pouka ali pa sploh nič; abiturienti, ker težko čakajo na rezultat če dobe službo; starši abiturientov, ki težko čakajo, da se socialno razbremene. To se ponavlja vsako leto in čas bi bil da se že enkrat naide krivda in vzroki, ki zadržujejo ta nameščanja. To so nezdrave razmere, ki jih je treba odpraviti.

— 40-letna službena doba. Na zadnji seji oziroma sosveta je bil napravljen sklep, da je treba pravočasno stoniti v stik z ostalimi organizacijami državnega uradništva da se energično nastopi proti nameri zvišanja službene dobe od 35 na 40 službenih let. Kakor čuismo se mnogo tovarišev z 32 službenimi leti raje pripravlja za pokoj brez 15%, kakor da bi služili 40 let. Mnogo krivde je na onih, ki prei niso hoteli iti niti s 40.

— Člane Učit. Samopomoči obveščam da ste preieli v teh dneh položnice za pet smrtnih slučajev (122. do 126.), in sicer: Ivan Paulšek, Maribor; Erna Lapajne, Novo mesto; Ivan Jezeršek, Kranj; Franj Črnagoj Ljubljana in Florijan Rozman, Krško. Skupni znesek za člana 25,50 Din, za zakonske pare dvojn-o. Zamudnikom so zaostanki prištetj in zaznamovani s svinčnikom. Prosim vse člane, da takoj nakažejo te zneske. Društvena blazaina ima od Vas dobiti nad 60.000 Din. — Učit. Samopomoč ima 1966 članov.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— i V višjo pedagog. šolo v Beogradu so sprejeti: Za I. skupino: Jovo Popović v Ormožu. — Za II. skupino: Simon Dobernik iz Slov. Gradca, Marijana Kokali iz Bogojine, Vida Pogajnik iz Komende s. Irena Verce iz Kočevja. — Za IV. skupino: Ljubomir Gorup iz Sv. Lenarta v Slov. gor., s. Donatina Iskra iz Lichtenturna v Ljubljani. — Za V. skupino: Josip Stanzer iz Maribora, Edgard Vončina iz Tržiča in Ladislav Čuk iz Kranja. — Navedeni morajo najkasneje do 14. oktobra t. l. javiti rektoratu višje pedagogške šole v Beogradu, ali nastopijo svoje mesto. V nasprotnem slučaju se bodo smatrali da niso sprejeti.

— i Po čl. 52. in 71. so nameščeni po lastni prošnji na meščanskih šolah: V Krškem Jožica Tomšič; Katinka Ribar; v Ljubljani (II. moš.) Marta Čretnik; v Ribnici Ivan Debeljak; v Trbovljah Kristana Schuler; na Rakeku Vladimir Rojc; v Brežicah Josip Reichman; v Tržiču Milko Jeglič; Ferdo Vigele; Terezija Klimar; v Trbovljah Adalb. Božič; v Hrastniku Mlana Groznik-Karba; na Hrušici Hedvika Stojković; v Cerknici Helena Potočnik; v Ajdovčini Danica Potokar; pri Sv. Petru Anton Lapajne; v Toplicah Miroslava Vogrinc; v Birčni vasi Amalija Jenko; v Begunjah Bogumila Čerin; na Jesenicah Ana Zavodnik, Vera Premrov; pri Sv. Križu Marija Fister; v Dovjem Angela Serainik-Vrhovec; v Bohinjski Srednji vasi Božena Jelenec.

— i Po čl. 71. na lastno prošnjo so nameščeni: V Sevnici Hedvika Rak-Povh; v Kapelah Elza Vračko; v Dobilčah Melita Butar-Schiller; na Brdu Ferdinand Završnik; v Dobropoljih Matijda Mašeli; v Loškem Potoku Elza Podboj, Franja Rihar; v Kostanjevici Franja Božič; v Ško-

cianu Ruža Petelin; na Kalu pri Sentianžu Vida Savnik, Nada Fakin-Gruden; v Cerkljah na Krki Marta Steiner; v Telčah Štefanija Klovár; na Jesenicah Franj Klavara Miroslav Iskra, Slavka Mrovlje, Alojzij Rabič.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

— Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj zboruje v soboto 2. oktobra t. l. v kmetski sobi restavracije Narodnega doma ob 10. uri po sledečem dnevem redu: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Poročilo del. Petroviča o pokrajinski in poročilo del. Rozbauda o državni učit. skupščini. 3. Novi učni načrti. (Z ozirom na to točko se vabita oba tt. sreska šol. nadzornika, da podasta učitelstvu potrebna pojasnila.) 4. Konstituiranje sreskega pevskega odseka. 5. Predlogi in slučajnosti. — Vsi tovarišice), ki še niso člani našega društva, se prisrčno vabijo k pristopu. — **Sija- nec, predsednik.**

— Učiteljsko društvo za srez Konjice zboruje dne 9. okt. 1926 ob 10. uri v Konjicah s tem-le dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. O novem učnem načrtu. — Poroča tov. nadz. Gselman. 4. Poročilo o pokrajinski skupščini in o kongresu. — Poročajo tov. Kržič, Schel, Berce in tovarišica Wieser. 5. Slučajnosti. Udeležba obvezna, odsotnost opravičite!

— Učiteljsko društvo za svetolenartski okraj zboruje v soboto dne 9. oktobra 1926 ob 10. uri na osnovni šoli pri Sv. Trojici v Sl. gor. s sledečim dnevnim redom: 1. Dopisi. 2. Društvene zadeve. 3. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju. 4. Poročilo o kongresu v Beogradu. 5. Razgovor glede novih učnih načrtov. 6. Predlogi in slučajnosti. Udeležba dolžnost! Vabljeni vsi tovarišice), kateri so na novo došli in tudi oni, ki še niso člani društva. — **Odbor.**

— Slovenjebistriško učiteljsko društvo zboruje dne 9. oktobra 1926 ob 10. uri v dekljski šoli Slov. Bistrica. Poleg običajnega vzporeda pride na razgovor tudi novi učni načrt v zvezi z razdelitvijo učnih ur. Ker so v okraju najrazličnejše kategorije šol, prosim, da se na snov pripravite. Poročilo o pokr. skupščini v Celju poda tov. Planer, ono iz Beograda pa tov. Šamprl. Ker je v okraju imenovanih precej novih tovarišev (ic), jih v imenu organizacije najpristrajne vabim, da se udeležijo zborovanja in obenem pristopijo k društvu; zadevne priglasnice dobite pri svojih upraviteljih. — **Predsednik.**

— Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj zboruje dne 2. oktobra točno ob 10. uri v Mladiki s sledečim sporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Slučajnosti, želje in predlogi. Ob 11. uri se udeležimo korporativno odprtive sadne razstave. Iz tega vzroka odpade tokrat predavanje. Šolske upravitelje prosim, da naznajo vsem članom zborovanje ter vabijo ostalo učiteljsvo k vstopu v društvo. — **Predsednik.**

— Kranjsko učiteljsko društvo zboruje dne 4. oktobra v kranjskem Narodnem Domu po spremenjenem dnevnem redu, ker ob 8. uri predava g. nadzornik celokupnemu učiteljsvo o »novem učnem načrtu«. — **Predsednik.**

— Celjsko učiteljsko društvo zboruje v soboto dne 9. oktobra t. l. v mestni osnovni šoli v Celju z začetkom ob 9. uri. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Stanovske in šolske zadeve. 4. Poročilo delegatov o pokrajinski in državni skupščini. 5. Udeleževanje učiteljice na kmetskih, poroča ga. Mira Jankovič. 6. Vprašalna skrinjica, slučajnosti. V okraj novo došli tovariši in tovarišice se vabijo k pristopu. N. B.: Ob 8. uri pred zborovanjem odborova seja v zbornici.

— Učiteljsko društvo za kočevski okraj zboruje v soboto dne 9. oktobra t. l. v Kočevju točno ob 10. uri v prostorih tamošnje osnovne šole s sledečim dnevnim redom: 1. Predsednikovo poročilo in dopisi. 2. Predavanje: »Sistem pouka o higijeni v osnovni šoli«, predava dr. med. Fed. Mikič. 3. Poročilo o pokrajinski in državni skupščini. 4. Volitev pregledovalcev računov. 5. Slučajnosti (krožki, članarina).

— Dolnjelendavsko učiteljsko društvo zboruje v soboto, dne 2. oktobra ob 10. uri v Črenšovcih. Dnevni red bo naznačen pred zborovanjem. Ker se bodo obravnavale važne stanovske zadeve, je zborovanje obvezno. Pridite torej točno vsi!

— Kamniško učiteljsko društvo zboruje v ponedeljek dne 11. oktobra 1926 ob 10. uri v šolskem poslopu v Kamniku. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju, poroča tov. Arrigler. 3. Poročilo o državni skupščini v Beogradu, poroča tov. Rakovec. 4. Slučajnosti. Udeležba obvezna!

Poročila:

— Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptuj. šol. okraj je zborovalo 11. oktobra v Ptujju. Nasvzočih je bilo 89 članov. Po otvoritvenem pozdravu tov. predsednika

Pravkar izšlo!

NOVO!

Pravkar izšlo!

A. Novak: RISANJE s podrobnim učnim načrtom in navodilom za prvih osem šolskih let.

Delo obsega v posebnih ovitkih predloge za I.—II., posebej za III., za IV., V., za VI.—VIII., posebej perspektivo za VI.—VIII. in naposled geometrijsko risanje za VI.—VIII. šolsko leto. Na čelu predlogom je drobna 52 strani broječa knjižica s potrebnimi navodili in podrobnim učnim načrtom za vsa leta osnovne šole. — Cena v močni lepenki opremljeni zbirki z okusnim zunanjim napisom znaša Din 500—

Novakovo »Risanje« je odobreno od prosv. odd. za Slovenijo ter je neobhodno potrebno učilo za vsako osnovno in meščansko šolo. Da se omogoči nakup znamenitega dela, je založništvo pripravljeno dovoliti učiteljsvo plačevanje v 2—4 zaporednih mesečnih obrokih.

Naročila sprejema KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI, Franciškanska ul. 6.